

INTERNATIONAL
CITY
AND
HISTORY
SYMPOSIUM ON AVCILAR

ULUSLARARASI AVCILAR KENT ve TARİH SEMPOZYUMU

21-22 OCTOBER 2021 / 21-22 EKİM 2021
AVCILAR - İSTANBUL

INTERNATIONAL CITY AND HISTORY SYMPOSIUM ON AVCILAR

**ULUSLARARASI AVCILAR KENT ve
TARIH SEMPOZYUMU**

**21-22 OCTOBER 2021 / 21-22 EKİM 2021
AVCILAR - İSTANBUL**

AVCILAR BELEDİYESİ KÜLTÜR HİZMETİDİR
Yayın No: 9

ULUSLARARASI AVCILAR KENT VE TARİH SEMPOZYUMU
INTERNATIONAL CITY AND HISTORY SYMPOSIUM ON AVCILAR
Tam Metin Bildiri Kitabı / Full Text Book

Yayın Sahibi / Publisher: Avcılar Belediyesi / Avcılar Municipality

Editör / Editor: Ülkü KARA - Haldun AYDINGÜN

Yardımcı Editör / Co-Editor: Ayberk ENEZ

Grafik Tasarım / Graphic Design: Tekin ZENGİN

Yayım Tarihi / Publishing Date: Mart - March 2022

Avcılar Belediyesi Yayınları

ISBN: 978-605-73399-0-4

Yayınçı Sertifika No: 63122

Tüm hakları saklıdır. Yazarın ve yayınınızın izni olmadan çoğaltılamaz, kopyalanamaz.
Makalelerin içeriği ile ilgili sorumluluklar yazarlara aittir.

*All rights reserved. This book or any portion thereof may not be reproduced or used
in any manner whatsoever without the express written permission of the publisher
Responsibilities for the content of the articles belong to the authors.*

Mayıs 2022

SEMOZYUM ONUR KURULU

HONOURS COMMITTEE

Prof. Dr. Ersin KALAYCIOĞLU

Prof. Dr. İlter TURAN

Dr. Ragıp Nebil İLSEVEN

Akif Hamza ÇEBİ

Turan HANÇERLİ

Bahattin YÜCEL

Bahadır KALEAĞASI

SEMOZYUM DÜZENLEME KURULU

ORGANIZING COMMITTEE

Celal EMRE

Lütfi DEMİR

Gökhan ENÜL

Dr. Servet KAYA

Koray Doğan URBARLI

Mesut GÜLŞEN

Elif BORCEKLİ

Öznur Deniz AYAROĞLU

Ayberk ENEZ

SEMOZYUM BİLİM KURULU

SCIENCE COMMITTEE

Prof. Dr. Şengül AYDINGÜN

Prof. Dr. Blazej STANISLAWSKI

Prof. Dr. Aynur KOÇAK

Dr. Rasih Haldun AYDINGÜN

Dr. Ülkü KARA

2021 yılında aramızdan ayrılan,
engin tarih bilgisi ile bizlere ışık tutarak
Bathonea kazılarında çok katkısı bulunan
Sayın Hakan Murat Akın'a
saygılarımla...

*In honor of Hakan Murat Akin (R.I.P.
in 2021), who had made enormous
contributions to the Bathonea excavations
with his vast historical knowledge...*

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

Önsöz

Foreword 7

Sempozyum Açılış Konuşması / Symposium Opening Speech

“Bathonea, Kadim Kent İstanbulumuzun Geçmişine ve Tarihine

Başka Bir Pencere Açıyor...”

“Bathonea Opens Another Window to the Past and History of Our
Historical City, Istanbul...”

Turan HANÇERLİ 11

Avcılar Bathonea Kazılarının İstanbul Tarihine Katkıları

Contributions of Avcılar Bathonea Excavations to the History of Istanbul

Şengül G. AYDINGÜN 17

Küçükçekmece Göl Havzası Arkeolojik Araştırma Tarihi

History of Archaeological Research at Küçükçekmece Lake Basin

Ayberk ENEZ 23

Hititlerin Ticaret Sistemi ve Ticaret Yollarının Avcılar'da Buluşması

The Trade System of the Hittites and the Meeting of Trade Roads in Avcılar

A. Tuba ÖKSE 43

Avcılar'ın Karadeniz ile Ege Arasındaki Tarihi Ticaret Yolu Üzerindeki

Konumunun Önemi

The Importance of Avcılar's Location in the Historic Trade Route Between

Black Sea and Aegean

Haldun AYDINGÜN 51

Bizans Mühürlü Tuğlaları Üzerine Filolojik ve Arkeolojik Araştırma:

Küçükçekmece Gölü, Firuzköy Yarımadası'ndaki Yerleşime ait Bizans

Yapılarından Seçilmiş Mühürlü Tuğla Örnekleri Üzerine Çalışma

Philological and Archaeological Research on Byzantine Stamped Bricks:

Case Study of Selected Examples of Stamped Bricks from Byzantine Architectural
Structures from the Site on the Firuzköy Peninsula on Lake Küçükçekmece

Evelina KACHYNSKA, Grzegorz SUS 63

Geç Antik Çağ Eczanesi Daphnusion'dan (?) Mortarium ve Mortarium Piliumlar

Mortarium and Mortarium Pilia from the so called Late Antique Pharmacy

Daphnusion

Şengül AYDINGÜN, Berrin YILDIZ 77

“Bazilikal Yapı”nın Seramik Buluntularına Bir Bakış

Ceramic Artifacts of the “Basilical Structure”: An Overview

Ülkü KARA 105

Bathonea, Athyra ve Angurina Limanları

The Harbours of Bathonea, Athyra ve Angurina

Hakan ÖNİZ, Şengül AYDINGÜN 125

Firuzköy Yarımadası’ndaki “Küçük Liman”: Küçükçekmece Gölü’nde Yapılan

Liman Çalışmaları Hakkında Arkeolojik Ön Rapor

The So-called “Küçük Liman” on the Firuzköy Peninsula: A preliminary

Archaeological Report on Harbour Studies Along the Küçükçekmece Lake

Alkiviadis GINALIS 143

MS 5. - 11. Yüzyılları Arasında İstanbul Bathonea, Theodosius ve İzmit Körfezi Antik Limanlarının Rolü The Role of the Ancient Harbours of Avcılar Bathonea and Theodosius Between the 5 th - 11 th centuries AD in the Marmara Sea Şengül AYDINGÜN, Sercan ÖNGEN.....	163
Firuzköy Yarımadası Bizans Mimari Kompleksi’nde Merkezi Planlı Yapıldığı Opus Sectile Döşeme: Bir Analoji Denemesi Byzantine Architectural Complex on the Firuzköy Peninsula. An Attempt to Find an Analogy Evelina KACHYNSKA.....	181
Bathonea Kazları Geç Antik - Orta Çağ Mezarları Late Antique Period - Medieval Tombs of Bathonea Excavations Batuhan SAZAK, Ahmet BEKTAŞ.....	195
Bizans Başkentinin Batı Kırsalında Su Temini: Avcılar ve Yakın Çevresinden Yeni Arkeolojik Buluntular Water Supply in the Western Suburbs of the Byzantine Capital: New Archaeological Evidence from Avcılar and Surroundings Kerim ALTUĞ.....	213
Constantinopolis Yakınlarında Küçükçekmece Göl Havzasında Yer Alan Erken Dönem Hıristiyan Bazilikaları (İstanbul-Avcılar) Early Christian Basilicas at Lake Küçükçekmece near Constantinople (Istanbul-Avcılar) Błażej M. STANISŁAWSKI, Şengül AYDINGÜN, Ayberk ENEZ, Konrad K. SZYMAŃSKI.....	227
Geç Roma, Bizans ve Osmanlı Dönemleri’nde Karantina Bölgesi Olarak Küçükçekmece Gölü ve Çevresi Küçükçekmece Lake and its Surroundings as a Quarantine Zone in the Late Roman, Byzantine and Ottoman Periods Ali ŞAHİN.....	263
Avcılar - Firuzköy Yarımadası’ndaki Osmanlı Yapılarının Dökümantasyonu Documentation of Ottoman Buildings in Avcılar - Firuzköy Peninsula Yaser DELLAL.....	283
MS 19. Yüzyılda Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Ayamama Çiftliği Üzerine Notlar Notes on the Ayamama Farmland over the Ottoman Archival Sources of the 19 th Century AD Özge ASLANMİRZA.....	297
Batılı Seyyahların Kaleminden Küçükçekmece ve Çevresi Küçükçekmece and Its Surroundings from the Pens of Western Travelers Meriç HARMANCI.....	305
Küçükçekmece Gölü ve Havzasında Çevre Kirliliği Environmental Pollution in the Lake Küçükçekmece and the Basin Serkan KÜKRER, Hakan KAYA.....	321
Küçükçekmece Göl Çevresi Faunası ve Sosyal Yaşama Etkisi Küçükçekmece Lake Environment Fauna and Its Impact on Social Life Hasan DEĞIRMENÇİ.....	325
Sempozyum Kapanış Konuşması / Symposium Closing Speech “Bathonea, Asırlar Öncesinden Günümüzü Aydınlatan Bir Işıktır...” “Bathonea is a Light Coming From Centuries Ago to Enlighten Today...” Turan HANÇERLİ.....	341

Sempozyum Kapanış Konuşması
Symposium Closing Speech

**“Bathonea, Asırlar Öncesinden
Günümüzü Aydınlatan Bir Işıktır...”**

“Bathonea is a Light Coming From Centuries Ago to Enlighten Today...”

Turan HANÇERLİ*

Saygıdeğer hocalarımız ve misafirlerimiz; Bathonea, asırlar öncesinden günümüzü aydınlatan bir ışıktır. Bathonea'da kazılar devam ettikçe geçmişimize ve insanlığa ilişkin yeni bilgi ve bulgulara erişilmektedir. İki gün süren bilim dolu bu programı bitirmek üzereyiz. Bu sempozyumda emeği geçen çok kıymetli hocalarımı ve tüm ekibe teşekkür ve şükranları sunuyorum. Önümüzdeki günlerde bu faaliyetin kitabını da hazırlayıp sizlere sunacağız.

Programındaki yoğunluk sebebi ile tüm sunumlarını dinleyebilme fırsatım olmasa da yayınlanacak kitabı, zaman yaratarak okuyacağım. Önümüzdeki yıllarda alanda yapılacak çalışmalarla, tabiri caizse kazı ekibi tarafından iğneyle kazılmaya devam edildikçe biz bu ekibin hep yanında olmaya ve desteklemeye devam edeceğiz. Tüm katılımcılara ve misafirlerimize sonsuz teşekkürlerimi sunuyor, başka bir etkinlikte buluşma dileği ile sizleri selamlıyorum.

Esteemed academics and guests; Bathonea is a light coming from centuries ago to enlighten today. As the excavations in Bathonea continue, new information and findings are being discovered. We are about to finish this two-day event filled with science. I extend my gratitude to dear academics and the whole team who contributed to this symposium. In the upcoming days, we will prepare a book for this event and present it to you.

Although I couldn't listen to all the presentations because of my busy schedule, I will make time to read the book that will be published. In the next few years, as the studies that will be conducted in this area continue, we will continue to stand with and support this excavation team as they keep "digging with a needle", as the saying goes. I'm extending my endless gratitude to all the guests and participants and hope to meet with you in future events.

* Avcılar Belediye Başkanı

* Mayor of Avcılar